

Svaz chovatelů českého trakéna

**Trakénský kůň v Čechách
a ve světě a jeho vliv
na ostatní sportovní plemena.**

Sborník semináře

Pardubice 5. – 7. září 2014

Koně z hřebčína Ksiezno, foto archiv Tomasz Siedlanowski

Foto na titulní straně obálky:

QUINTAR (Quintet – Stella po Saint Tropez), foto Ivana Maršálková

Foto na zadní straně obálky:

Klisnička KIREA (Abendanz – Kachetia po Chalif 5), foto Ivana Maršálková

Trakénský kůň

Když v roce 1732 pruský král Fridrich Vilém I. založil Správu pruských královských hřebčínů, možná ještě netušil, že učinil jeden z nejvýznamnějších kroků v chovu koní na světě. Východní Prusko (oblast dnešního Kaliningradu) se stalo centrem pro chov ušlechtilých armádních koní, v jejichž původu se nacházeli především zástupci arabů a www.trakehners-international.com achal-teke, později kolem roku 1900 pak většinu plemeníků tvořili angličtí plnokrevníci. V širokém okolí kolem Královského hřebčína se pak choval obecně kůň východopruský, jehož základem byl malý horský kůň jménem schweik. Královští plemeníci však byli na východopruské klisny používáni a měli tak velký vliv na konzolidaci celého východopruského chovu. Dodnes registrujeme tzv. původní staré královské rodiny, které jsou velmi ceněné.

Trakéni tvořili na začátku 20. století téměř 90 % hipických pluků armád celé Evropy, což se dá zároveň považovat za jedno z nejtvrdějších selekčních kritérií v dějinách chovu koní. Velmi brzy se začali pro své vlastnosti trakéni využívat i jako sportovní a dostihoví koně a dosáhli vynikajících úspěchů v www.trakehners-international.com největších překážkových dostizích (Velká Pardubická steeplechase) a na olympijských hrách ve všech disciplínách. Druhá světová válka zasadila chovu trakénů osudovou ránu zničením královského

*Topas (Schwalbenzug – Torosa po Ostwind),
foto archiv SCHČT*

trakenského hřebčína, německá armáda v únoru 1945 odvěkla na 1000 čistých trakénů do Německa, kruté podmínky transportu přežila jen třetina...

V Rusku se trakéni koncentrovali do řady chovných závodů, z nichž největší význam má dodnes Konzavod S. M. Kirova, odkud pocházejí nejen současní i bývalí olympionici ve skoku a drezuře, ale byli odtud dovezeny i klisny a hřebci, kteří mimořádnou měrou ovlivnili chov sportovního koně v poválečném Československu. Zároveň se po druhé světové válce shromáždilo v našem státě velké množství kořistních koní, nejlepší z nich v hřebčíně Hostouň na Šumavě. I zde byla řada čistokrevných trakénů, pokračovatelem hostouňského chovu pak byl hřebčín Albertovec, kde se na 30 nosných trakénských rodin s velkým úspěchem drželo až do r. 2005. Dovezeni byli též němečtí trakéni, zejména Karneol, Fahaarscha a Topas (posledně jmenovaný zde založil linii). V roce 2005 došlo bohužel k likvidaci a rozprodání celého chovu.

Trakéni musí jako jedni z mála prokazovat čistokrevný původ až do 4. generace předků. Je to velký handicap pro prezentaci tohoto plemene, neboť většina koní trakenského původu pak dělá reklamu jiným plemenným knihám... vzpomeňme jen takové velikány světového chovu a sportu jako jsou Argentinus (linie trak. Abglanz), Stakkato (linie trak.

Semper Idem), Grannus (z matky po trak. Ozean), Hochadel (trak Hohenstein), Milton (vnuk trak. Marco Polo) a samozřejmě famozi Totilas (trak Gribaldi).

Svaz chovatelů českého trakéna byl založen v roce 1995 a zachránil zbytky trakénského stáda po revoluci. Bez jakékoliv státní pomoci byla plemenná kniha vedena až do roku 2012, kdy byla konečně po zásluze uznána a legislativně zaregistrována. V té době již probíhala 20ti letá spolupráce se světovým Trakehner Verband a naši trakéni získali řadu uznání v zahraničí. Na domácí scéně získali od r. 1990 trakénští plemeníci 18 (!) titulů šampionů plemeníků (Quoniam III, Topas) a další se umísťovali a umísťují na předních místech žebříčků (Topas - 23, Topas - 14, Quentin, Sargoni, Faharadscha, Quintar...).

Rok 2012 se stal historickým mezníkem v chovu trakénů v Čechách, kdy po 20tiletém úsilí bylo **Svazu chovatelů českého trakéna uděleno oprávnění k vedení plemenné knihy TRAK na území ČR**. Aktivně probíhá spolupráce s dalšími trakénskými svazy ve světě v čele s Trakehner Verband v Německu. Kontakt pro veškeré informace je na tel 777 269 849, MVDr. Vít Holý a 603 525 377, Lucie Zavadilová – sekretariát. Email : vit.holy@email.cz. Internetové stránky – www.ceskytraken.cz

MVDr. Vít Holý, Svaz chovatelů Českého trakéna

The Trakehner

The trakehner race is highly exclusive. It has been a closed population from the start. The origin lies with a small native horse called Schwaike. Trakehner horses were spread around the local residents of East Prussia, so many civil and military horses became available for breeding. Back to the past, in 1732 King Friedrich Wilhelm I laid the foundation for the present breed, building big state studs in East Prussia. Horses were elegant, temperament, with athletic ability... The main stud was situated in Trakehnen, but also in Georgenburg, Rastenburg, Braunsberg and Marienwerder. In 1787 count Lindenau performed a drastic selection. Only the best Trakehner individuals were given the opportunity to multiply their genes. Using English and Arabian thoroughbred, „new“ blood was added to the Trakehner race. And so Perfectionist xx produced famous Tempelhüter and Jagdheld and origin of legendary linie Dingo - Dampfross is thoroughbred stallion Bachus. From this linie was the most important sire in Czech republic - Quoniam II and his excellent son Quoniam III, which won 14 championships as breeding stallion (showjumping).

Faharadscha (Maharadscha - Fabiola po Reichsf),
foto archiv SCHČTr

It's strange to imagine that before Second World War the Trakehner population contained no less than 25.000 mares and 1.200 stallions. At the time in the province of East Prussia breeding met high quality standarts. At the Olympic Games of Berlin 1936 Trakehner horses had extraordinary performances and won 6 goldmedals! But also steeplechase was a very successful discipline for trakehner breed. Since 1923 to 1936 trakehners Landgraf, Herero, Vogler, Ben Hur, Remus and Herold 9 times won Big Pardubice steeplechase. Forever we must also remember olympic horses such as Pepel, Abdullah, Absinth, Almox Prints, Biotop, ... A lot of trakehners had also big influence to other breeds - Abglanz to Argentinus, Semper Idem to Stakkato, Ozean was father of mother Grannus...In this moment is absolutely on the top Gribaldi (Kostolany), father of amazing stallion Totilas.

Czech republic has a long history with trakehner breeding. Especially Stud farm Hostoun and later Albertovec produced a lot of very good horses, using old trakehner families through russian mares and stallions as Quoniam II, Quoniam III, Topas, Karneol, Faharadscha, Sargoni. The most successful family Orbita - Pika - Fatme is still living...

After the revolution 1989 Czech breeders could more cooperate with west breeders and they made more good contacts with german Trakehner Verband. Czech Trakehner association was established at 1995 and the official studbook was registered 2012.

We would like to invite all friends of trakehners to our breeding family

MVDr. Vít Holý

Trakehner in Czech Republic

Trakénské linie v českém chovu

Linie Dingo – Dampfross – Pythagoras - Quoniam

Nejvýznamnější byla pro nás linie Dingo proslavená plemeníkem v královských trakénách DAMPFROSSem . Narodil se v r. 1916 a v Královském hřebčíně (založen 1732 pruským králem Fridrichem Vilemem I. v oblasti dnešního Kaliningradu) působil v letech 1923 - 1933. Jeho syn HYPERION je dědem ABGLANZe (předek slavného Argentinuse a u nás známého Amona), druhá část větve přes DONAUWINDA dala olympiského medailistu ABDULLAHa.

Ještě většího významu dosáhl další Dampfrossův syn - PYTHAGORAS, nar. 1927, v královském hřebčíně Trakeny působil v letech 1933 -1944. V roce 1937 se narodil jeho syn Quido, po válce působil v Kirowském hřebčíně a tam se narodil v r. 1954 hřebec Govor, dovezený do Albertovce a přejmenován na QUONIAMA. Jeho nejdůležitějším synem byl QUONIAM II z matky Portius - Gotika. Ten ovlivnil celý československý chov, dal do chovu 29 synů. Krásný vraník přenášel vlohy pro skákání i drezuru a měl vynikající charakter. Jeho bába Selektá xx byla navíc matkou vítěze Velké Pardubické stch. - Furiosa XIV. Ze spojení s ruskou klisnou Venezuela (Singapur xx) se v r. 1983 narodil QUONIAM III, 14tinásobný šampion plemeník a otec koní na stupni T ve skákání. Tento obrovský ryzák se stal otcem vynikajících skokanů jako Kréda, Grant´s, Calvados a také pleme-

níků - např. Quoniam III - 16 (Prostota), Quoniam VIII (Prostota), Quentin (Ozornice), Quartet (Orbita), Quinten (Ilatta), QUINTET (Orbita). Posledně jmenovaný se v roce 2002 stal nejlepším českým koněm v GP CSIO Poděbrady. Jeho syn QUINTAR (Stella) zvítězil ve finále MŠMK pro 4leté i 5leté a byl nejlepším pětiletým koněm na Trakehner Bundesturnier v Hannoveru 2014.

*Quoniam (Quido – Oněga),
foto archiv SCHČTr*

*Quoniam II (Quoniam – 331 Portius – Gotika),
foto archiv SCHČTr*

*Quoniam III (Q II – 642 Venezuela po Singapur
xx), foto archiv SCHČTr*

*Quintet (Q III – 637 Orbita po Almanach-1),
foto archiv SCHČTr*

Pythagoras zplodil také výborného hřebce PILGRIM, ten se proslavil plemeníky PAMIR (dal GP skokany Espadron a Papyrus) - děd našeho šampion plemeníka TOPASe - 14, a zejména PEPEL (olympijský vítěz a mistr světa v drezuře s Elenou Petuškovou) - děd AKTIVA (3 násobný vítěz středoevropské ligy světového poháru).

Dampfross dal ještě 2 další významné syny. NEUMOND ovlivnil východoněmecký chov přes své vnuky VERS I a VERS II - po Vers I byly k nám dovezené dobré klisny Aspe a Athene. Aspe dala T skokanku GRANT'S a Athene řadu klisen a plemeníky Arras - 2, Topas - 28. Z této rodiny pochází T skokanka AVENA (Ermitaž).

Druhý syn SEMPER IDEM měl velký význam jako zušlechťovatel hannoverských koní

přes své syny Senator a Senatus, hvězdou linie je slavný STAKKATO. V čistokrevné plemenitbě se tato linie neuplatnila. U nás působil schopný, ale charakterově problematický Servátor.

MVDr. Vít Holý

Topas – 14 (Topas – 650 Dostupnaja po Pamir-15), foto archiv SCHČTr

Quintet

QUINTET nar. 17.3. 1991 (Quoniam III - 637 Orbíta po Almanach) plemeník

Hřebec Quintet absolvoval dlouhou a úspěšnou sportovní kariéru. První těžké parkury skákal již jako 8miletý a poslední T absolvoval v 17ti letech! Jeho dlouhá a úspěšná kariéra na mezinárodní scéně a úrovni CSIO vyvrcholila v roce 2002, kdy se stal nejlepším koněm českého chovu na GP CSIO Poděbrady. Po ukončení kariéry odešel tento „ocelový“ hřebec zcela zdrav do chovu. Jeho stálými jezdci byli MVDr. Vít Holý a David Fialka. Quintet vynikal extrémní mechanikou pohybu, stylem skoku, pružností a pozorností. Vynikající byla jeho inteligence a charakter. Problémem byla jeho jezditelnost na parkuru. Jeho potomstvo dědí většinu jeho vynikajících vlastností a kupodivu je výborná i jejich jezditelnost. Jeho syn PRIM (Plazma po Zakon xx) se věnuje drezuře a QUINTAR (Stella po Saint Tropez) byl zmíněn výše.

Quintet, foto archiv SCHČTr

MVDr. Helena Holá

Trakehner: From East Prussia all over the world

Trakehnen was a vast area with 5000 hectares and 16 farmsteads, with 3400 humans and 1200 horses (including 300 broodmares and 15 sires) living closely together. But Trakehnen was also the origin and centre of horse breeding in East Prussia. Four studs (Georgenburg, Rastenburg, Braunsberg and Marienwerder) were annually supplied with young stallions from the main stud to spread the high breeding standard of Trakehnen all over the country.

At the end of 1944 horse breeding in East Prussia came to a sudden end. Innumerable families fled more than 600 miles westward. The survivors of this harrowing flight, marked by hardship and privation, which became known as „The Trek“, owe their lives to their Trakehner horses.

The stock of the most prosperous horse-breeding area of German Reich consisted of about 25.000 broodmares and 1.200 approved stallions. For the re-establishment of the Trakehner breed in Western Germany only the tiny basis of 1.500 horses was left. From the main stud Trakehnen itself only 27 broodmares could be saved. But the Trakehner lives on!

In 1956, with only 602 mares and 45 stallions left, the Trakehner population had reached rock bottom. But from then on the breeding stock increased steadily. Today, the actual stock registered with the Trakehner Verband comprises 5000 broodmares and nearly 300 stallions. This makes the Trakehner one of the most significant German riding horse breeds.

The breeding area of the Trakehner horse is no longer to be found in East Prussia, but all over the world. This development started immediately after World War II when the first modest export of stallions and mares took place. Today, Trakehner horses are bred in more than 30 countries. The centre of Trakehner breeding still is in Germany, but in the meantime 9 affiliated associations with own brands have been established abroad. Other first-rate breeding stock is to be found in the Netherlands, Belgium, Luxembourg, Russia, Austria and Italy.

Dr. Hans Ernst Wezel - Gestüt Schralling členem Svazu chovatelů českého trakéna!

Jeden z nejvýznamnějších chovatelů trakénů na světě vstoupil na vlastní žádost do našeho chovatelského svazu. Chovatel mnoha významných plemenů a sportovních koní (Peron, Inster Graditz, Schenkendorf, Lowelas, Laxdoyen, Topas, Kassius), držitel Zlaté čestné plakety chovatele Trakehner Verband, dlouholetý člen prezidia Trak. Verband a velký znalec i východní populace je našim členem od 12. května 2014. S úctou využijeme jeho nesmírné znalosti a zkušenosti a využijeme jistě i jeho nabídku stát se členem chovatelských komisí.

V Hřebčíně Schralling působili vedle slavných hřebců jako Biotop, Connery, Waitaki, Chockey 41, Herbstruf, Singolo, Banderas a dalších, také v Čechách dobře známi plemeničí Karneol a Topas, a pravý bratr Karneola Kassius.

Der von Schralling im Tauschwege für Österreich zur Verfügung gestellte braune Hengst Topas brachte in Bayern nur Z I-Fohlen. Im Folgejahr kam ein weiterer Hengsttausch zur Durchführung. Topas ging als Hauptbeschäler in das tschechische Hauptgestüt Albertovec, wo er sich nicht nur als Vatertier sehr bewährte, sondern auch als überaus erfolgreiches Springpferd. Seine Nachzucht war bei den obligaten Leistungsprüfungen stets in den vorderen Rängen vertreten.

Peron TSF (Mahagoni) – Michelle Gibson,
3. m. OH Atlanta 1996,
foto archiv Gestüt Schralling

Im Austausch für Topas kam der langjährige Albertovecer Hauptbeschäler Karneol v. Impuls a. d. Cassandra aus Webelsgrund nach Schralling. Er wurde 1969 vom damaligen Leiter von Albertovec, Ing. Franz Lamich, dem fünfzehnmaligen Staatsmeister in Dressur und auch von Aachen her bekannten Dressurreiter, ersteigert. Die Leistungsprüfung absolvierte Karneol in geradezu verblüffender Manier. Im Wagen ging er hervorragend und im Dienst unter dem Sattel stand er ebenfalls an der Spitze des Prüfungsfeldes. Von 1973 bis 1975 wurde er im Tauschwege leihweise an die staatliche Trakehner Zucht der damaligen DDR abgegeben. Dort wurden drei seiner Söhne gekört und 35 Töchter eingetragen. Seine Nachzucht wurde in der DDR als solide und starkknochig mit gutem Trakehner Typ und ebensolchen Grundgangarten beschrieben. In Albertovec wurden von Karneol 112 Fohlen geboren. Anfang 1984 standen zehn Söhne als Landesbeschäler in Verwendung und acht Töchter als Mutterstuten in Albertovec. Trotz seines Alters zeigte dieser Hengst eine seltene Vitalität, ausgezeichnete Decklust, sowie Fruchtbarkeit und hervorragendes Temperament und Charakter.

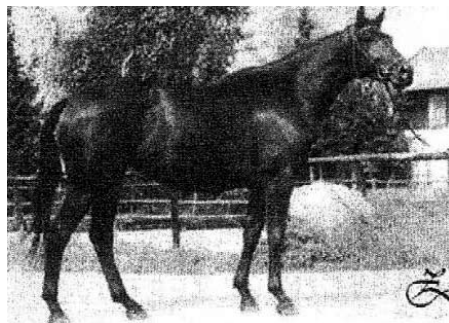
Lowelas (Hockey-41) – Laurence B.
Tetreault, vítězové mistrovství
S. Ameriky J/Y Kentucky 2013,
foto psdressage.com

Mit Karneol gelangte seine Tochter Rupie nach Schralling. Geboren 1980 in Albertovec, stammt diese großrahmige Rappstute aus der 648 Rupija-56 von 81 Prival-11 aus Kirow. Sie nimmt aufgrund ihrer bisherigen züchterischen Leistung einen hohen Rang in Schralling ein. Von den drei Stutfohlen, die sie bisher von Inster-Graditz brachte, kann man nur sagen: Eines besser als das andere! Neben vielen wertvollen Vorfahren aus Trakehnen scheinen auch die Eltern des berühmten Olympia-Dressurpferdes Pepel in ihrer Abstammung auf. In Schralling hat man schon früh erkannt, wie wichtig es ist, wertvolles Leistungsblut aus dem Osten herein zu nehmen. Besonders veranlagte russische Trakehner wurden durch viele Jahre hindurch auf der heute umstrittenen Großen Pardubitzer Steeplechase geprüft. Der Hengst Epigraf konnte dieses schwerste Hindernisrennen des Kontinents dreimal gewinnen und wird von dem bekannten russischen Hippologen Professor Barminzew als der beste russische Trakehner bezeichnet.

Dr. Hans Ernst Wezel, Gestüt Schralling

Karneol (Impuls – Cassandra po Sporn),
foto archiv SCHČTr.

Rupie (Karneol – Rupija po Prival-11),
foto archiv Gestüt Schrralling

Trakénsky kôň na Slovensku

Jedno z najstarších plemien koní sveta, ktoré počas svojej existencie veľmi nezmenilo fenotypové a úžitkové zameranie je práve trakénsky kôň. Vzhľadom na jeho veľmi dobré výkonnostné parametre, hlavne konštitučnú tvrdosť sa i napriek nie príliš veľkému rozšíreniu objavuje v rodokmeňoch úspešných športových koní. Pôsobenie tohto plemena týmto pádom nemohlo obísť ani Slovensko. Od 90-tych rokov minulého storočia v plemenitbe športových koní na Slovensku preto nemohol absentovať trakénsky plemenník. Prostredníctvom legendy česko-slovenského chovu Ing. Jána Kuteja bol na Slovensko v oku 1990 z Českej republiky dovezený trakénsky žrebec **2185 Obvod** (Obida – 15 Vychodec 43). Tento ryšiak pôsobil v plemenitbe

Obvod (Vychoděc-43 – Obida po Osadok-13),
foto archiv ERC, s.r.o.

Pompej (Eol-25), Peter Mackovjak,
foto archiv ZCHKS

do roku 1998 v prevažnej miere na východe Slovenska ako korektor exteriéru a zlepšovateľ skokových schopností. V súčasnosti sa v malej miere ešte využíva prostredníctvom insemináčnych dávok v UVL Košice.

Na západnej časti Slovenska v Národnom žrebčine Topolčianky v rokoch 1991 - 1999 pôsobil polobrat už spomínaného Obvoda **214 Chavtajm** (277 Chvilja 8 – 15 Vychodec 43). Za jeho importom bol opäť Ing. Kutej. Tento hnedák za svoje pôsobenie zanechal 42 potomkov v NŽ Topolčianky, ktoré sa vyznačovalo veľkou ušľachtilosťou a celkovo žrebec 214 Chavtajm bol vnímaný chovateľs-

kej verejnosti ako producent kvalitných kobýl a jeho pokračovateľom bol plemenný žrebec Fórum (výkonnosť „T“). V športe sa prezentoval ako otec úspešných koní Rapollo, Aranka, Oktávia, Fortúna a ďalšie .

V roku 2004 na úspešné pôsobenie svojich trakénskych predchodcov nadviazal čierny hneďák **4550 Pompej** (1503 Poema 9 – 109 Eol 25). Tento veľmi ušľachtilý žrebec bol importovaný z Ruska už s výkonnosťou „T“ a na Slovensku s Petrom Mackovjakom túto výkonnosť niekoľko rokov ešte potvrdzoval. V plemenitbe je vyhľadávaný hlavne pre svoju konštitučnú tvrdosť a výbornú výkonnosť. Za svoje pôsobenie zanechal 54 potomkov a v súčasnosti ešte stále pôsobí v plemenitbe u pána Krišpinského v Belá Dulice.

Verím, že trakénsky kôň i v nasledujúcich rokoch si nájde svoje miesto v chove koní na Slovensku a tým sa potvrdia jeho jedinečné vlastnosti.

prof. Ing. Marko Halo, PhD.

Trakehner in Poland

Trakehner Association in Poland established in 1993 year. The fact is that south part of east Prussia currently belongs to Poland. Trakehner breeding is cultivate by Polish Breeders. Trakehner Association in Poland has about 200 members and in this about 40 active breeders. Polish Trakehner Stud Book is conducted since 2005 year. Annually are organized breeding review, Polish Trakehner Championship, 100-days test for the stallions and once or twice a year 60-days test for the mares. The population of trakehner horses in Poland, which are reviewed by Trakehner Association in Poland counts 550 mares, 162 stallions and 549 foals.

O Związku

W 2013 roku przypadła dwudziesta rocznica powstania Związku Trakeńskiego w Polsce. Jest to okazja do krótkiego przypomnienia historii i działalności naszego stowarzyszenia w tym okresie.

Związek Hodowców i Przyjaciół Wschodniopruskiego Konia Pochodzenia Trakeńskiego – Związek Trakeński w Polsce - zarejestrowany został 25 czerwca 1993 roku z inicjatywy kilkunastu osób pragnących reaktywować rasę trakeńską na terenie Polski . Pierwsze lata działalności nie były zbyt efektywne i poza podpisaniem porozumienia o współpracy ze Związkiem Trakeńskim w Niemczech, w życiu Związku niewiele się wydarzyło.

Momentem przelomowym okazał się koniec 1999 roku kiedy to grupa hodowców zrzeszonych w Kole Hodowców Konia Szlachetnego WMZHK w Olsztynie rozpoczęła energiczne działania w celu uaktywnienia naszej organizacji. Efektem tego było zwołanie na początku 2000 roku Walnego Zebrania na którym dokonano zmian we władzach stowarzyszenia i wprowadzono do statutu znaczące poprawki. W krótkim okresie do związku przystąpiło kilkudziesięciu członków, w których posiadaniu było blisko 200 koni. W kwietniu 2000r. zostaliśmy przyjęci jako członek federacji do Polskiego Związku Hodowców Koni.

Niezwłocznie złożony został w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wniosek o zgodę na otwarcie i prowadzenie księgi hodowlanej koni trakeńskich, co umożliwiłoby formalne uznanie rasy. Postępowanie w tej sprawie wszczęte zostało 12 lipca 2000 roku. Nie czekając na jego wynik rozpoczęliśmy w skali ogólnopolskiej wszelkie czynności hodowlane – weryfikacje rodowodów, znakowanie źrebiąt, coroczne przeglądy hodowlane i championaty. Uczestniczyliśmy we wszystkich znaczących wydarzeniach hippicznych, organizując stoiska informacyjne i sponsorując konie trakeńskie na licznych zawodach sportowych. Równolegle prowadzona była działalność wydawnicza, najpierw w formie „Biuletynu Trakeńskiego” a potem czasopisma „Trakeny”.

Koně z hřebčína Ksiezno,
foto archiv Tomasz Siedlanowski

W końcu 2001 roku renegotjowana została umowa ze Związkiem Trakeńskim w Niemczech normująca ostatecznie wzajemne relacje i przyjmująca Związek Trakenski w Polsce jako organizację siostrzaną do światowej rodziny trakeńskiej obejmującej kraje od Nowej Zelandii po Rosję.

Cztery lata później podpisana została umowa o współpracy z Katedrą Hodowli i Jeździectwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

Po wielu staraniach, pomimo rozlicznych przeciwności 18 lipca 2005 roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydał decyzję nr 78/2005 w której wyraził zgodę na otwarcie i prowadzenie księgi hodowlanej koni rasy

trakeńskiej. Ten nie do przecenienia fakt otworzył nowy rozdział w życiu naszego Związku. W krótkim czasie, musieliśmy uporać się z wprowadzeniem poważnych działań administracyjnych: założyliśmy księgi, rozpoczęliśmy prowadzenie rejestru koni i wydawanie paszportów. Niezwłocznie też zwróciliśmy się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z prośbą o nadanie uprawnień dotyczących oceny wartości użytkowej, prowadzenia szkoleń zawodowych w tym zakresie oraz ustalania założeń krajowego programu hodowlanego. Po ponad rocznych formalnościach, 11 września 2006 roku podpisane zostało rozporządzenie upoważniające Związek Trakenski w Polsce do powyższych działań w odniesieniu do koni rasy trakeńskiej.

Konie naszych członków, wyhodowane już zgodnie z trakeńskim programem hodowlanym zaczynają wyróżniać się na zawodach sportowych. W statnich MPMK w WKKW wysoko uplasowały się czterolatki: wyhodowany przez Jerzego Joskowskiego Ambrozjo J (Czarczaf – Ambrozja po Hamlet Go) pod Janem Żmójdzinem zajął 2 miejsce, a Orion (Lord Oder – Orawka po Agar) Adama Krysiaka pod Piotrem Piaseckim uplaso-

Komisje na výkonnostních zkouškách hřebců ve Starogard Gdański 2013, zleva: Raminta Sakalauskiene (Litva), Hans Werner Paul (GER), MVDr. Vít Holý (CZE) a Tomasz Siedlanowski (POL).
Foto archiv T. Siedlanowski

wał się na 3 pozycji. Z kolei 4-letni Sambor K2 Lazar (K2 – Seniorita po Radiator) hodowli Edmunda Lazarewicz pod Dominiką Zdanowicz był czwarty w ujeżdżeniu.

W ostatnich latach trzy młode ogiery z Polski zostały zakwalifikowane do tzw. koerungu w Neumunster. W 2007 roku Wezyr (Sword xx – Wygrana po Orbis) oraz w 2010 r. Korynt (Ajbek Koryntia po Czak) hodowli Marka Przeczewskiego a w 2011 – Cargo (Emis – Cyrklacja po Skaleń xx) wyhodowany przez Mirosława Kulpińskiego. Ostatecznie nie zostały jednak uznane do hodowli w Niemczech. Inaczej było w przypadku wyhodowanego przez Monikę Machlowicz-Wojsiat Avatara (Ajbek – Alana po Agar). Nie tylko dostał licencję, ale na dodatek został uznany najlepszym skoczkiem wśród wszystkich prezentowanych wówczas ogierów.

Od 2007 roku systematycznie organizujemy zakłady treningowe i próby polowe, które w ostatnich latach stale odbywają się w S.O. Starogard Gdański.

Andrzej Grad, Tomasz Siedlanowski

Trakehner in Austria

Russian trakehner stallion ABREK-17 is 30 years old

ABREK, by Ech-Ma x Singapur xx, was born at Kirow Stud Farm in 1984. Slovak Showjumping legend Juray Hanulay discovered ABREK in Russia and presented him in showjumping up to 1,50m for one year. After winning Grand Prix in Bratislava, ABREK was sold to Austria, where he was succesful in showjumping up to 1,50 m ridden by Barbara Beinwachs and started his breeding career, too. Although ABREK got only few mares in the begin, as breeders in Austria were afraid of Trakehners, he could convince very fast with his few offsprings from different mare lines.

Today for the breeders he is no longer a Trakehner, he is a brand: he is ABREK.

Moreover he has an excellent breeding record. Austrian Breeding Manager Dr. Erasmus analysed: „Very important is the fact that more than 50 % of his offsprings are registered as show horse in Austria“

At the moment 11 years old CELINE d*ABREK is Abrek's best showjumper up to 1,60m international. CELINE d*ABREK convinced already at the age of 2 when she won the Austrian Championship Freejumping.

2 Approved stallions:

- Abrek van la Roche (Austrian Warmblood by Abrek x Flügel van la Roche, Showjumper up to 1,50m) – Ridden by Barbara Beinwachs

- Farao (Trakehner by Abrek x Markzauber, S-Dressage ridden by Suzanna Haber/Croatia)
Current succesful offsprings by ABREK:

Abrek (Ech-Ma – Aktrisa po Singapur xx), foto archiv Barbara Beinwachs

AACHEN by Abrek x Fernal, Showjumper up to 1,50m
 AACHEN II by Abrek x Fernal, Premium Mare
 CELINE d*ABREK by Abrek x Calvadur x Zeus: International Showjumper up to 1,60m
 CELESTINE d*ABREK by Abrek x Calvadur x Zeus: Showjumper up to 1,40m
 CELINA by Abrek x Itaxerxes (Trak): Showjumper up to 1,50m, now breeding
 2014 mother of colt by Van Gogh (Numero Uno)
 CHAMPIONESSE H by Abrek x Le Matin: 3* place Austrian Championships 3 years old Mares
 LARA by Abrek x Landsberg: Austrian Champion Foal & Austrian Champion Freejumping 4 years old
 PREDIL by Abrek x Trapper: Approved Stallion Dressage Level M

Abrek Frozen Semen is available in Austria & Germany, www.abrek.at

Barbara Beinwachs

Trakénští koně v ČR v současnosti

Početní stavy

V současnosti je v PK českého trakéna zapísáno 78 čistokrevných klisen a 2 živí plemeničí. 1099 PLESANT (Sapros) působí i v chovu ČT, 1937 QUINTAR (Quintet) působí i v chovu CS. Ve Formě ID zmrazeného spermatu je dostupných 15 hřebců, 90 % z nich je otestováno na stupni T. Klisen s trakénským původem je na území ČR cca 130 kusů.

Jsou vybrány a trvale udržovány trakénské rodiny, v čele s rodinou Orbita (Fatmé), která dala po celém světě přes 70 plemenných hřebců (např. olympijský Almox Prints), dále rodiny jako Vysluga, Athene, Prostota, Rupija, Ozornica,...

Linie i rodiny jsou využívány trvale k zušlechťování ČT

Vitara (Topas-14 – Víra po Cherson) – Lucie Dzimasová, skok 140, foto Jana Míšková

Mr. Vox (Mr. Cox – Víra po Cherson) – Jiří Hruška, několikanásobný vítěz Velkých cen, 5. m. MČR 2013, foto Tereza Bezrouková

a CS. Klisna Víra (Cherson) z rodiny Vysluga je nejlepší trakénskou matkou v ČR, dala potomstvo s výkonností T** (150 cm) - VIGORA (Graveur), Mr. VOX (Mr Cox), dále VENUŠE (Topas - 23) 140 cm, VIOLA (Topas - 23) 140 cm, VITARA (Topas - 14) 140 cm. Velmi talentovaným, zejména skokově, se projevuje mladé potomstvo hřebce ELIÁŠ (po Eol 25), narozené v PK CS.

Cílem šlechtitelského programu PK českého trakéna je:

- trvalé udržení prověřených trak linií (Quoniam, Topas, Aktiv,...)

Klisna Venuše (Topas-23 (Démon) – Vira po Cherson), rodina Vysluga, skok 140, s hřebčinkem Achilles (nar. 2013 po Abendtanz) na loňské výstavě v Pardubicích, maj. MVDr. Josef Dvořák, foto Jan Kameník

- import nových moderních a ve světě ověřených linií (Abendanz, Eol, Hohenstein, Kostolany, Olympic Partout)

- udržení prověřených rodin (viz. výše)

- cílené zušlechťování ostatních domácích plemen (CS, ČT)

- použití moderních metod plemenitby, zejména inseminace zmraženým spermatem

- provádět pravidelnou testaci formou zkoušek a dále v jednotlivých sportovních disciplínách a srovnávat výkonnost s ostatními plemeny. Pro vyhodnocování se používají nejen výsledky v rámci ČR, ale vzhledem ke specifitě plemene se používají indexy a výsledky z ostatních světových svazů. Probíhá úzká spolupráce s Německem, Litvou, Polskem, Slovenskem, Rakouskem, Ruskem.

PK TRAK je úředně vedena od května 2012. V roce 2013 se narodila první 3 trakénská hříbata, většina ostatních klisen je sportovně testována a používána pro zušlechťování plemen CS a ČT. V roce 2014 plánujeme v čistokrevné plemenitbě využití kolem 15 klisen, ostatní intenzivně využívat v zušlechťování CS a ČT.

První potomstvo se narodilo po aktuálním trak. šampionovi Německa 6tiletých skokanů ABENDTANZOVI, který je 2 x 3 prochován na absolutní svět, špičku hřebce Kostolany, je synem T skokana Hirtentanze (historicky 1. trakén licentovaný holštýnským svazem), děd Axis je v A drez. kádrů Německa a jeho otec Sixtus je hřebec roku a s G. Böckmannem vyhrál na 50 Velkých cen.

V jednání je pronájem mladého hřebce po legendárním ruském šampionovi CHOKKEJ z Gestut Schralling.

Čeští jezdci samozřejmě využívají i trakénské koně zahraničního chovu, na drezurních obdélkách se aktuálně výborně prezentují např. Ampere (drez.GP, V. Bělinová), Funkenmariechen 2 (drez. IM I, D. Křemenová), Lissandro (vítěz MČR mladých jezdců 2014, S. Brodová), Landsberger (umístění ve fin. KMK 2013, Z. Strébáková).

Ampere (Angard – Andante IV po Gunnar), drezura GP, nejlepší drezurní kůň v ČR 2013, majitelka a jezdčynie Vanda Bělinová, foto archiv majitelky

Ing. Lucie Zavadilová

Klisna Astra (Faharadscha – 697 Athene po Vers), skok 140, s klisničkou Corona (nar. 2013 po Plesant), maj. Zdeněk Vituj, foto archiv majitele

Verena (Lateran (Ikar) – Virginie po Topas– 14), rodina Vysluga, drezura L vítězství a umístění, majitelka a jezdčyně Lucie Zavadilová, foto archiv majitelky

Funkenmariechen 2 (Hohenstein – Flora X po Inkognito), drezura IM I, vítězka Českého drezurního poháru 2012 (Saab Cup), jezdčyně a majitelka Daniela Křemenová, foto Luděk Křemen

Klisna Kachetia (Chalif 5 – Kamfora po 113 Galop), potomstvo 135, s klisničkou Kirea (nar. 2014 po Abendtanz), maj. MVDr. Helena Holá – Hřebčín Amona, foto Ivana Maršálová

Úspěch českých trakénů na Trakehner Bundesturnier Hannover 2014

500 trakénů z dvanácti zemí se sešlo na mezinárodním šampionátu trakénských koní v Hannoveru. Na programu byly šampionáty v drezuře, všestranné způsobilosti a ve skákání. V drezurních soutěžích nechyběly špičkové jezdkyňe jako např. Theresa Wahler, Dorothe Schneider a zejména Helen Langehanenberg, vše pečlivě sledoval reprezentační trenér Klaus Balkenhol. Na startu skokových soutěží se objevili i 2 trakéni z Čech, pětiletý plemenný hřebec QUINTAR (Quintet - Stella po Saint Tropez) a jeho šestiletá pravá sestra SIMONA (chovatel RNDr Ondřej Holý, Hřebčín Amona). V pátečním úvodním kole se představilo na 60 pěti a šestiletých koní, 2kolové finále se k našemu překvapení jelo na parkuru M* (125 - 130 cm), navíc na stejné výšce pro obě kategorie.

SIMONA s Ing. Štěpánkou Zavoralovou absolvovala velmi dobře technicky s 1 chybou 1. kolo a umístila se na 6. místě, QUINTAR s Barborou Tomanovou skončil dokonce 3. a za styl obdržel vysokou známku 8.4. V neděli na ještě o něco obtížnějším parkuru podal bezchybný výkon a umístil se znovu 3., z pětiletých koní pak 1.! Barbora Tomanová předvedla výborný jezdecký výkon, sklídila za něj zasloužený potlesk diváků. Výkon SIMONY stačil na udržení celkově 6. místa.

Quintar svým skokovým projevem, pohybem i impozantním exteriérem zaujal představitele světového Trakehner verband, v jednání je jeho licentace do světových chovů. Navíc je vysoce hodnocen jeho původ z otcovy i matčiny strany.

Tento první oficiální výjezd „české trakénské reprezentace“ se tedy mimořádně vydařil, zástupci Trakehner Verband byli překvapeni kvalitou předvedených koní. Rada plemenné knihy Trakehner verband projevila vážný zájem o nákup spermatu českých trakénů pro oživení chovu trakénů v západní Evropě. Domníváme se, že právě tato akce je jedním ze správných příkladů prezentace českého chovu v zahraničí.

Quintar (Quinet – Stella po Saint Tropez) - Barbora Tomanová, Bundesturnier Hannover 2014, chov. a maj. RNDr. Ondřej Holý), foto Petra Nettky, Tierfotografie Huber

Simona (Quinet – Stella po Saint Tropez) – Štěpánka Zavoralová, umístění do 130 cm, chov. RNDr. O. Holý, foto Jiří Gebauer

Zdeněk Vituj

Plemeníci 2014:

Plesant

Stanice: JK Iluze Makotřasy, Lucie Marešová, Makotřasy 1, 273 54 Lidice okr. Kladno
Tel: 725 319 860
Přirozená plemenitba
Míry 177, 167, 186, 21,0

RODOKMEN

SAPROS 36	PEPEL	PILIGRIM
		POLYŇ
	ZAPONKA	PLAFON xx
		ZOLU
PROCHLADA	CHOKKEJ 41	POMERANEC
		CHASA
	PERLOWKA	VYCHODEC 43
		PRIPRAVA po POMERANEC

Plesant
foto Ivana Maršálková

Ruský trakén, nar. 1996, vlastní výkonnost drezura TT a skok S, oceněn jako drezurní kůň roku 2008, mnohonásobný vítěz těžkých drezur, jezdec Fabricio Sigismondí a Lucie Marešová

Otec **Sapros 36** se narodil v Kirowském závodě (RU) a působil v Gestut Vogelsangshof prezidenta trak. verband G. Hoogena. Sám dosáhl stupně T ve skákání, dal plemenného hřebce Mercato II (USA) a potomstvo na úrovni T v drezuře a skákání. Sapros je synem olympijského Pepela - zlatý a stříbrný na OH Mnichov 72, mistr světa v drezuře - Cáchy 70.

Matka **Prochlada** pochází z Kirowa, její otec legendární Hockey 41 dal olympijského Al-mox Printse, GP drezuristy Perechlesta, Podkhoda, Admirala. Chokkej je dědem olympijského drezuristy Biotopa.

Otec báby **Vychoděc 43** dal GP skokany Vorocha, Chavtajma a další plemeníky jako Obvod, Plověc či Prizyv.

Plesant přenáší vlohy pro drezuru i skákání.

Quintar

Stanice: Hřebčín Amona – MVDr. Helena Holá, Hlavní 115, Borová, 747 23 Bolatice, okr. Opava
Tel.: 777 269 849
Přirozená plemenitba, mražené ID
Míry 170, 180, 202, 22,0 (r. 2013)

RODOKMEN

QUINTET	QUONIAM III	QUONIAM II
		VENEZUELA
	ORBITA	ALMANACH 1
		OPERA
STELLA	SAINT TROPEZ	TOLSTOI
		SCHWARZACH
	CARA	CACIR AA
		BELLIS po BANDOLIERO xx

Quintar
foto Ivana Maršálková

Quintar, nar. 2009, je mohutný trakénský hřebec s výraznou mechanikou pohybu, skokovými schopnostmi a vynikajícím charakterem.

Otec **Quintet** je zmíněn v samostatném článku výše.

Quintarova matka **Stella** je dcerou premiovaneho hřebce **Saint Tropez**, syna vítěze německého kórungu **Tolstoie**. Tolstoi je synem legendy trak. chovu **Kostolanyho** (děd hřebce století Totilase). Původ na straně matky pak oživují angloarabský **Cacir** a plnokrevný **Bandoliero xx**.

QUINTAR zvítězil jako 4 letý ve všech základních kolech MŠMK a 1. místo obsadil i v náročném 2kolovém finále. Letos jako pětiletý byl ježděn Barborou Tomanovou pod vedením Christiana Hesse v Holštýnsku (Heidmühlen). Zde si úspěšnými předvedeními mezi holštýnskou elitou (8 za styl) vysloužil kvalifikaci na Trakehner Bundesturnier v Hannoveru v červenci 2014. Zde se skvěle prezentoval 3. místem ve dvoukolovém finále 125 – 130 mezi šestiletými (1. místo mezi pětiletými). V srpnu krátce po návratu do ČR zvítězil ještě s MVDr. Vítem Holým ve finále Moravského šampionátu mladých koní, jako jediný bezchybný v obtížném 2. kole 120 cm.

Aktiv

Hřebec je k dispozici pouze ve formě zmraženého spermatu v Hřebčíně Amona, tel.: 777 269 849

Míry: 171, 184, 197, 22,2

RODOKMEN

VYPAS 43	PEPEL	PILIGRIM
		POLYŇ
	VESLOLAJA PORA	POMERANEC
		VYZOVKA
AKTRISA	SINGAPUR xx	ANTEJ xx
		SIGARA xx
	APROBACJA	PAKS
		ARFA po ACHMAD

Aktiv
foto archiv Hřebčína Amona

Jeden z neúspěšnějších trakénských skokanů posledních desetiletí, trojnásobný vítěz Středoevropské ligy Světového Poháru, trojnásobný účastník finále Světového Poháru (Las Vegas, Lipsko) s jezdcem Robertem Chelbergem. Hřebec imponantního exteriéru a vynikajícího charakteru měl vlohy pro všechny disciplíny (skok, drezura, všestrannost), potomstvo již dosáhlo stupně T skoky, ST military a S drezura.

Otec Vypas 43 byl nejlepším synem olympijské legendy drezurního Pepela. Ten byl zároveň i otcem drezurního šampiona Saprose. Matka Aktiva Aktrisa 58 po Singapur xx je zároveň matkou T skokana Abreka, který úspěšně působil v Rakousku.

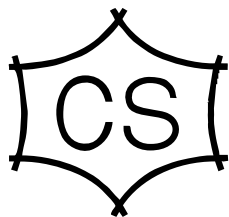
Svaz chovatelů českého trakéna je jediným majitelem ID a ve spolupráci se světovým Trak. Verband, Polskem, Litvou, Dánskem je organizátorem akce „Aktiv napříč Evropou“.

Aktiv, born 1990 in Stud S. M. Kirow, Russia, owner and rider Robert Chelberg (USA). 3 x finalist of World Cup (Leipzig, Las Vegas), multiple winner of Central European World Cup League. Linie Pythagoras, grandfather Pepel - olympic gold in dressage, world cup winner. Mother Aktrisa is also mother of GP showjumper and breeding stallion in Austria ABREK. Excellent exterieur, temperament, character and riding possibilities showed to be given to his offspring. Frozen semen prepared in very good quality (Stud Farm Amona, www.hrebcin-amona.cz)

Ekvus

V roce 2013 byl zařazen v přirozené plemenitbě na stanici v Chotovinách z Ruska importovaný hřebec Ekvus, nar. 1994, po Verstovoj (po Vichr) z matky Ekonomka po Ostrjak. Mohutný hnědák po krátkém působení v ČR (2 březí klisny) bohužel uhynul.

Svaz chovatelů slovenského teplokrevníka v ČR

SCHCS se zabývá chovem moderního typu ušlechtilého sportovního koně. K tomuto účelu využívá moderní reprodukční metody a postupy a využívá aktuálně špičkový genofond světových chovů. Výrazně napomohl i chovu trakénského koně v Čechách v době, kdy nemohla být vedena oficiální plemenná kniha TRAK. Řada trakénů tak má v osvědčení o původu nadpis CS - slovenský teplokrevník v ČR. V roce 2012 pak na základě kontroly čistokrevnosti původu mohli být vybraní jedinci zapsáni do PK TRAK. Spolupráce mezi oběma svazy samozřejmě nadále trvá, společně probíhají např. výkonnostní zkoušky mladých klisen, výběry hřebců či testace v rámci šampionátů.

Odkazy

Trakehner Verband

Rendsburger Straße 178a, 24537 Neumünster, Postanschrift: Postfach 27 29, 24517 Neumünster

www.trakehner-verband.de, E-Mail: info@trakehner-verband.de

www.trakehners-international.com

www.trakehnerfoerderverein.de

Trakehner Gestüt Schralling

Hans Ernst und Irene Wezel, Schralling 71, 84508 Burgkirchen/Alz Obb., Deutschland
www.schralling.de, E-Mail: info@schralling.de

Związek Trakeński w Polsce - Związek Hodowców i Przyjaciół Wschodniopruskiego Konia Pochodzenia Trakeńskiego

Transportowców 29a, 02-858 Warszawa, Poland

www.trakeny.eu, e-mail : biuro@trakeny.eu

Lietuvos trakėnų žirgų augintojų asociacija

www.trakenuaugintojai.lt

Trakénský svaz v Rusku:

www.rustrakehner.ru, www.rustrak.ru

Interessensgemeinschaft der Züchter und Freunde des Trakehner Pferdes Österreich

Ranzenbach 192, 2533 Klausen-Leopoldsdorf, Austria

www.trakehner-ig.at, E-mail: office@ranzenbach.at

Zväz chovateľov koní na Slovensku – družstvo

Moravecká 32, 951 93 Topoľčianky, Slovakia

www.horses.sk, E-mail: zchks@horses.sk

Svaz chovatelů slovenského teplokrevníka v ČR

Hřebčinec Nemošice, Nemošice 29, 530 03 Pardubice

www.studbookcs.cz, E-mail: studbookcs.cz, tel.: 603 525 377

Hřebčín Amona

Hlavní 115, Borová, 747 23 Bolatice, Czech Republic

www.hrebcin-amona.cz, E-mail : vit.holy@email.cz,

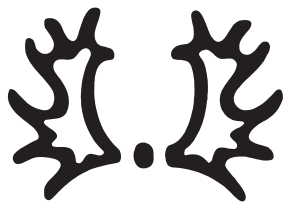
Tel: 00420 777269849 – MVDr. Vít Holý

Quintar, foto Zenon Kiszka

Sborník vydal Svaz chovatelů českého trakéna v září 2014, náklad 200 ks
Zpracoval MVDr. Vít Holý a Ing. Lucie Zavadilová
Grafická úprava a tisk: www.protisk-hk.cz

Svaz chovatelů českého trakéna

Hlavní 115

747 23 Bolatice – Borová

www.ceskytraken.cz